

FN Ostrava organizuje kurzy, které zdravotníky učí, jak správně zavést kanylu pod ultrazvukem

30.7.2026 - | Fakultní nemocnice Ostrava

Nemocní lidé s obtížně zajistitelným žilním vstupem představují pro zdravotníky FN Ostrava každodenní výzvu. Jedná se například o chronicky nemocné anebo onkologické pacienty po chemoterapiích. Nemocnice proto pravidelně pořádá kurzy pro širokou odbornou veřejnost, kde zdravotníky učí, jak u takových pacientů zavést periferní žilní katetr pomocí ultrazvukové navigace.

Kurz je rozdělen na teoretickou a praktickou část, která probíhá na několika druzích fantomů, tedy simulátorů lidského těla. Následně kurzisté z řad zdravotníků zkouší zavádění sami na sobě.

„Chceme, aby si to vyzkoušeli a poznali, jaký je to pocit. Mnoho pacientů popisuje zavedení kanyly pod ultrazvukovou kontrolou jako méně bolestivé než opakované neúspěšné pokusy standardním přístupem. Při přiložení ultrazvukové sondy se aktivují mechanoreceptory snižující vnímání bolesti a díky tomu, že neustále vidíme polohu jehly, postupujeme pomalu a šetrně,“ komentuje jednu z výhod metody hlavní garantka kurzu Mgr. Nela Walachová, která je zdravotnickou záchranářkou Oddělení urgentního příjmu FN Ostrava.

Ze studií vyplývá, že téměř 35 procent pacientů má obtížně zajistitelný žilní vstup. *„Na Úseku resuscitace a intenzivní péče jsme si udělali analýzu a zjistili jsme, že než se pacient s obtížným žilním přístupem dostane až k nám, má za sebou v součtu napříč jednotlivými pracovišti často deset i více vpichů. Kanylaci se předtím snaží zajistit například posádka zdravotnické záchrané služby, personál na ambulanci či oddělení. Chtěli jsme tento řetězec opakovaných neúspěšných pokusů přerušit, abychom zbytečně netraumatizovali pacienty,“* pokračuje Nela Walachová a dodává: *„Právě proto v naší nemocnici platí pravidlo, že po dvou neúspěšných pokusech o zavedení periferního žilního vstupu standardním způsobem, zavádí kanylu nejzkušenější zdravotník z oddělení a pokud ani on není úspěšný, přecházíme na ultrazvukem navigovanou kanylaci.“*

Pacienti s obtížně zajistitelným žilním vstupem se objevují napříč vícero medicínskými obory. Eviduje je například Interní a kardiologická klinika, kde jsou často hospitalizovaní chronicky nemocní. Nebo Klinika onkologická u pacientů po chemoterapiích. *„Jsou to i pacientky s lymfedémy po léčbě karcinomu prsu. Nemalou skupinu tvoří také kriticky nemocní a dekompenzovaní pacienti. Patří mezi ně dospělí i děti, a to například při dehydrataci, srdečním selhání či polytraumatu,“* vysvětluje Walachová.

„Na naší klinice je vyšší procento pacientů, kteří mají vyčerpaný žilní systém a potřebují delší čas pro aplikaci nitrožilní terapie. Vyškolený personál pro zavádění periferního žilního katetru pod ultrazvukovou kontrolou tak potřebujeme na každé stanici a při každé směně. V současnosti máme vyškoleny celkem 6 nelékařů. Do konce roku se toto číslo ještě zvýší,“ upřesňuje vrchní sestra Interní a kardiologické kliniky FN Ostrava Mgr. Bohdana Kupčíková Břegová, Ph.D.

FN Ostrava speciální kurz organizuje už zhruba dva roky. Koná se šestkrát ročně a určen je kromě zdravotníků FN Ostrava i zájemcům z jiných nemocnic. Doposud bylo proškoleny více než 130 nelékařských zdravotnických pracovníků z České republiky a Slovenska. *„Kurz představuje důležitou investici do zdravotnického personálu. Rozvíjí technickou dovednost práce s ultrazvukem, umožňuje*

správně vyhodnotit cévní anatomii a zvolit správnou délku a typ katetru, díky čemuž zvyšujeme kvalitu a bezpečnost poskytované péče a zlepšujeme i komfort pacientů v běžné klinické praxi,”
doplňuje na závěr náměstkyně ředitele pro ošetrovatelskou péči PhDr. Andrea Polanská.

<https://www.fno.cz/novinky/fn-ostrava-organizuje-kurzy-ktre-zdravotniky-uci-jak-spravne-zavest-kanylu-pod-ultrazvukem>